

471

**Plaatsingslijst van het archief van Marc Laquière
(1956, 1972, 1974-2010)**

(S/2012/058)

Rik De Coninck

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
2012

INLEIDING

1. Historische inleiding (geschiedenis/biografie)

Marc Laquière (°Roeselare, 1944) studeerde geschiedenis aan de Gentse universiteit. Hij was eerst leraar in verschillende vakken op verschillende scholen. Zo werd hij meteen geconfronteerd met een onderwijssysteem dat naar zijn gevoel onvoldoende rekening hield met noden en behoeften van de jongeren. Van 1972 tot 1979 onderbrak hij die opdrachten om te werken als pedagogisch adviseur bij Info Jeugd Nationaal, waar hij o.a. het voorlichtingsproject voor jongeren ontwierp en coördineerde, dit onder de titel *Infolder*. Er werden folders gepubliceerd over drugs, werken, seksualiteit, burgerdienst, rechten van minderjarigen, aids ... die zeer ruim verspreid raakten onder de Vlaamse jeugd. De folders *Op eigen kamer gaan wonen*, *Voorbehoedmiddelen* en *Onbedoelde zwangerschap* stootten op hevige weerstand bij de subsidiërende overheid, hoewel ze aan een zeer grote behoefte voldeden. Toen hij opnieuw als leraar aan de slag ging, onderwees Laquière de vakken geschiedenis en maatschappijleer in het ASO, KSO en BSO aan het Koninklijk Atheneum van Sint-Niklaas (1979-1988). Hij organiseerde projecten over politieke vorming, leerlingenparticipatie en multiculturaliteit. Daarbij ging hij uit van de inzichten en meningen van de leerlingen over migranten. Die confronteerde hij met andere informatie en ervaringen. Hij overtuigde andere leerkrachten om vakoverschrijdend te werken.

Ook buiten de schoolmuren werd Laquière vanaf 1982 meer en meer actief als antiracist: hij publiceerde daarover, ging in debat, organiseerde studiedagen, werkte mee aan radioprogramma's ... Hij werd een specialist zowel op het gebied van de situatie van migrantenleerlingen in het onderwijs en als op dat van structureel racisme. Een uitloper van dat engagement was een vormingscyclus voor het stadspersoneel van Sint-Niklaas, een cyclus die ook op andere plaatsen overgenomen werd.

In 1988 aanvaardde hij opdrachten van de toenmalige Argo (de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, dus de inrichtende instantie) voor de opstart en coördinatie van navormingsprojecten voor leerkrachten, eerst over *Multicultureel samenleven*, vervolgens over *Onderwijs en migranten*. Om racisme in het onderwijs te counteren en concreet aan te pakken diende hij in 1992 bij de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) een voorstel in om een non-discriminatiepact af te sluiten voor de drie onderwijsnetten, en om een non-discriminatiecode in te voeren in iedere school. Dat voorstel lag mee aan de basis van het non-discriminatiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap. In 1992 werd hij stafmedewerker voor onderwijs in het Vlaams Centrum Integratie Migrant (VCIM) en dit gedurende meer dan vijf jaar. Daar kon hij verder werken rond het thema non-discriminatie, en rond de klachtenbehandeling.

Toen de Vlaamse overheid in 1998 verdere subsidies aan VCIM weigerde, ging hij werken voor de Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO), een in 1996 opgerichte vzw die nauw moest samenwerken met de Educatieve Vereniging voor Ouderwerking in het Officieel Onderwijs (EVO). Beide organisaties ontvingen, samen met de oudervereniging van het vrij onderwijs, subsidies voor de realisatie van ouderparticipatie. Marc Laquière was het enige personeelslid van de ROGO. Hij volgde het tot stand komen van het decreet op gelijke onderwijskansen, beter gekend als GOK-1, van dichtbij op. Het legde het recht op inschrijving in de school naar keuze vast en bevorderde inspanningen om de onderwijsachterstand van kansarme autochtone en allochtone leerlingen weg te werken en de integratie te bevorderen.

In die periode was hij ook al actief in de Federatie van Marokkaanse Verenigingen (FMV).

Hij informeerde er migrantenouders over het onderwijs. Na de verkiezingen van 24 november 1991 ('zwarte zondag') was er bij veel migranten een dynamiek ontstaan die zich onder andere uitte in de het tot stand komen van federaties van 'allochtone' verenigingen. Zo kwam in 1993 de Federatie van Marokkaanse Verenigingen tot stand. In tegenstelling tot sommige andere federaties is het FMV onafhankelijk van bestaande politieke partijen, vakbonden en het bestaand sociaal-cultureel werk.

De FMV werkt aan oplossingen voor de realisatie van een 'gelijke-onderwijskansenbeleid' (wegwerken van de immense leerachterstand bij leerlingen uit de migratie, schoolbetrokkenheid en ouderparticipatie, studiekeuzebegeleiding ...). De vele acties van de FMV doen de ouders uit de migratie nadenken over de situatie van hun kinderen in het onderwijs, empoweren ze zodat ze zelfstandig de belangen van hun kinderen kunnen opnemen. Uniek is het project Iqra-Vlaanderen dat op intensieve manier die leerachterstand probeert weg te werken. Marc Laquière was nauw betrokken bij de conceptualisering en opvolging van dat onderwijsproject.

Na zijn pensionering bleef hij verder actief in tal van organisaties. Het is niet evident om alle andere organisaties op te sommen waarin Laquière actief was en is. Hier volgen de belangrijkste: de Aktiegroep Kritisch Onderwijs (AKO), de Vereniging van Leerkrachten Geschiedenis en Maatschappijleer (VLGM), de Leerplancommissie Geschiedenis en Maatschappij, de Werkgroep Mundiale Vorming van het NCOS, de Commissie Interculturalisme van de ACOD. Ten slotte moet vermeld worden dat hij redactielid was van *Imago*, *Onderwijskrant* en *Bareel*.

2. Archivalische inleiding

2.1. Bereik en inhoud

Het archief van Marc Laquière bevat documenten over zijn engagement in al de bovenvermelde organisaties. Het is op die manier een onmisbare bron voor al wie onderzoek wil doen over racisme en gelijke kansen.

2.2. Selectie

De boeken, brochures en periodieken werden naar de bibliotheek overgebracht.

2.3. Omvang

1.54 strekkende meter (14 archiefdozen).

2.4. Voorwaarden voor raadpleging

Het archief is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

PLAATSINGSLIJST

01	Nota's en werkdocumenten over het project <i>Infolder</i> . 1974-1978	1 pak
02	Briefwisseling over de Infolders <i>Geslachtsziekten</i> en <i>Toch zwanger</i> . 1976	1 omslag
03	Werkdocumenten voor een studiedag over seksuele hulpverlening. 1978	1 omslag
04	Specimen van <i>Infodin</i> over abortus. 1979	1 stuk
05	Dossier over de Vrienden van het Kollektief Antikonceptie. 1980	1 omslag
06-17	Pamfletten, brochures en briefwisseling over deelname aan antiracistische activiteiten. 1983-1998	12 omslagen
06	1983-1987	
07	1988	
08	1989	
09	1990	
10	1991	
11	1992	
12	1993	
13	1994	
14	1995	
15	1996	
16	1997	
17	1998	
18	Dossier over het project verkiezingen in het Koninklijk Atheneum (KA) van Sint-Niklaas. 1981, 1983, 1985, 1988	1 pak
19	Briefwisseling over problemen in verband met racisme in het KA van Sint-Niklaas. 1990-1991	1 omslag
20	Fiches met problemen in verband met racisme in het KA van Sint-Niklaas. 1990-1991	1 omslag
21	Dossier over de verwijdering van een islamitische leerlinge uit het KA van Sint-Niklaas en over een lesgever islamitische godsdienst. 1990-1991	1 pak
22	Dossier over de verkiezing van de lokale schoolraad in het KA van Sint-Niklaas. 1990	1 omslag

- 23 Dossier over het navormingsproject *Multicultureel samenleven*.
1989 1 omslag
- 24 Dossier over de cursus voor het stadspersoneel van Sint-Niklaas *Omgaan met migranten*.
1990-1991 1 omslag
- 25 Omzendbrieven van de Vereniging van leraren geschiedenis en maatschappijleer, platform; dossier over een colloquium over beeldvorming over de islam en migranten.
1990-1991 1 pak
- 26 Werkdocumenten over migratie: onderzoeksresultaten van Anne Morelli, Eddy Stols, Frank Caestecker, Michel Dumoulin, Felice Dassetto en Albert Martens.
1983-1990 1 omslag
- 27 Dossier over een seminarie in Bulgarije over interculturele opvoeding.
1994 1 omslag
- 28 Dossier over het manifest van het Vlaams Centrum Integratie Migranten (VCIM) over het non-discriminatiepact en de non-discriminatiecode in het onderwijs.
1993 1 omslag
- 29 Nota's en artikels over non-discriminatie in het onderwijs.
1993-1999 1 omslag
- 30-37 Verslagen, briefwisseling en werkdocumenten van de vergaderingen van de Ad-hoc Werkgroep Non-discriminatie van het VCIM.
1992-2000 8 pakken
- 30 1992
- 31 1993
- 32 1994
- 33 1995
- 34 1996
- 35 1997
- 36 1998
- 37 1999-2000
- 38 Persmededelingen en knipsels over non-discriminatie in het onderwijs.
1994-1995 1 omslag
- 39 Dossiers over klachten in verband met non-discriminatie in het onderwijs.
1996-1999, 2007 1 pak
- 40 Nota's over de geregistreerde klachten, formulieren voor de registratie van klachten.
1996-1997 1 pak
- 41 Verslagboek van een studiedag van het VCIM over schoolopbouwwerk.
1998 1 stuk

- 42 Briefwisseling over de handeling van de klachten, over een convenant met het Centrum voor de Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, en over onderzoeken van het Kinderrechtencommissariaat.
1993-2006 1 omslag
- 43 Briefwisseling van de Ad-hoc Werkgroep Non-discriminatie met Scholen zonder Racisme.
1994-1996 1 omslag
- 44 Werkdocumenten over de standpunten van ACOD-Onderwijs over non-discriminatie.
1991-1999 1 omslag
- 45 Briefwisseling met ACOD-Onderwijs, de VLOR e.a. over de evaluatie van het non-discriminatiebeleid.
2000 1 omslag
- 46-50 Persknipsels over het non-discriminatiebeleid.
1992-1996 5 omslagen
- 46 1992-1993
- 47 1994
- 48 1995
- 49 1996
- 50 1997-2000
- 51 Dossier over de taken van Marc Laquière in het VCIM op het vlak van onderwijs.
1994-1998 1 pak
- 52-53 Dossier over de werking van VCIM: einde van de betoelaging.
1997-1998 2 pakken
- 52 1997-1998
- 53 1998
- 54 Briefwisseling over de werking van de Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO) en de Educatieve Vereniging voor Ouderwerking in het Officieel Onderwijs (EVO).
1998-2002 1 omslag
- 55 Dossier over de subsidiëring van de EVO.
2002-2003 1 omslag
- 56 Activiteitenverslag van de ROGO.
2003 1 omslag
- 57 Dossier over een feest voor het 25-jarig bestaan van de EVO.
2003 1 omslag
- 58 Briefwisseling over de moeilijke samenwerking tussen de ROGO en de EVO.
2003-2004 1 omslag

59	Briefwisseling over een conflict tussen de ROGO en de EVO. 2003-2004	1 pak
60	Dossier over de ROGO na de breuk met de EVO. 2004	1 omslag
61	Verslagen van de Algemene Vergadering en van de Raad van Bestuur van de ROGO; briefwisseling. 2005-2007	1 omslag
62	Brochures van de EVO over huiswerk en rapport en over de computer. s.a.	1 omslag
63	Dossier over participatie in het onderwijs, van ouders en van leerlingen. 2000-2004	1 pak
64	Dossier over het decreet over ouderparticipatie in het onderwijs. 2004-2005	1 pak
65	Dossier over een onderzoek over ouderparticipatie. 2004-2005	1 omslag
66	Werkdocumenten over ouderparticipatie; artikel van Marc Laquière daarover. 2004-2005	1 omslag
67	Dossier over de participatiebarometer. 2005	1 omslag
68	Dossier over kritieken op het participatiedecreet; reactie van Frank Vandenbroucke. 2006	1 omslag
69	Dossier over ouderparticipatie in Gent. 2007	1 omslag
70	Dossier over ouderparticipatie in Brussel. 2006-2008	1 pak
71	Verslagen van de vergaderingen van de Werkgroep Participatie op School (van de VLOR); werkdocumenten over ouders in armoede en over allochtone ouders; dossier over een studiedag over juridisering op school. 2009-2010	1 pak
72	Dossier over de kritiek van de ouderkoepel van het vrij onderwijs VCOV op het participatiedecreet. 2010	1 omslag
73	Dossier over de werking van de Federatie van Marokkaanse Democratische Organisaties (FMDO)/Federatie van Marokkaanse Verenigingen (FMV): samenwerking met VCIM, vertegenwoordiging in de Vlaamse Onderwijsraad; kritiek	

	op d integratiesector. 1996-2002	1 pak
74	Specimina van de <i>Gids voor allochtone ouders</i> van de Vlaamse Gemeenschap. 1999-2001	1 omslag
75	Brochure <i>Een echt non-discriminatiebeleid. Een garantie voor de toekomst van onze kinderen.</i> 2001	1 stuk
76	Dossier over het bezoek van minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten aan de FMV. 1999	1 omslag
77	Dossier over het bezoek van minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke aan de FMV. 2004	1 omslag
78	Werkdocumenten over diversiteit in het onderwijs. 2009	1 omslag
79	Dossier over een engagementsverklaring tussen de ouders en de scholen in het basis- en secundair onderwijs. 2008-2009	1 pak
80	Nota's over islam in het onderwijs: islamitische basisscholen en leerkrachten. 1995-1999	1 omslag
81	Dossier over hoofddoeken. 1998-2010	1 pak
82	Dossier over het ontslag van S. Adadour wegens het dragen van een hoofddoek. 2007	1 omslag
83	Dossier over een lezing van Paul Scheffer over integratie of assimilatie. 2008	1 omslag
84	Rapport over de activiteiten van de FMV op het gebied van onderwijs. 2009	1 stuk
85	Dossier over een studiedag van de FMV over relaties en echtscheidingen in de moslimgemeenschap. 2009	1 omslag
86	Jaarverslagen van het Iqra-project van de FMV om leerachterstand weg te werken. 2005-2010	1 pak
87	Dossier over de evaluatie en de subsidiëring van het Iqra-project. 2006-2009	1 pak

- 88 Documentatiemap over de mijnramp in Marcinelle met knipsels uit de *Corriere della Sera*.
1956 1 omslag
- 89 Brochures [copies] over het onthaal van migranten.
1962, 1975 2 stukken